

ter — den Bro tror jeg nu er aldeles affastet. Det glæder mig ogsaa for de andre Trosbekjenderes Bedkommende, for hvem jeg ikke uopfordret flere Gange har gjort mig til Talsmand, men efter Tilskyndelse af flere, at naar nu baade ifølge Loven af 29de Marts 1814 Indtægterne for Søndernes Præst og efter Reskriptet af 27de September 1826 Indtægterne for de Reformertes Præst efter denne Lovs Lydende ere inddragne i Statskassen, og intet Ord i Loven efter Flertallets Forslag modsiges det, saa kan man jo ikke tvivle om, at disse andre Trosbekjendere ville ved særlige nye Love faa en af Staten udredet Lønning — den Præstelønning, man nu berøver dem ved denne Lov, idet den reformerte Præsts Lønning udredes af Magistraten af de samlede Præstepenge, og den jødiske Præsts Lønning ogsaa er bestemt ved Loven af 29de Marts 1814 som en lige med andre Geistlige ved ældre Statslov ordnet Lønning. Da nu denne Bro, som her af mig berørt, forsvandt, tog man sit Standpunkt paa en ny Bro, som man treede stærkere, idet man nemlig sagde, at Spørgsmaalet skulde være afgjort ved Grundloven af 1849, men saa senere blev der fremdraget herimod, at Grundlovstidenden Spalte 3,365 viser, at da man der vilde forhandle om en Principforffjel ved Grundloven med Hensyn til Betragtning af kirkelige Indtægter, blev det tilfids fra alle Sider indrømmet, at Sagen skulde staa aaben, saa jeg har heller ikke set Noget i den nyere Tid her under Diskussionen længere spadere paa den Bro, hvorfor jeg antager den med en Forgænger er forsvunden. Nu kommer den 3die Bro frem iaar, og det skal være § 48 og dens Forhold til de kirkelige Indtægter. Med Hensyn dertil har den ærede Ordfører indrømmet mig, at det, jeg fremdrog ved den tidligere Behandling af Sagen, var saa slaende, at han ikke turde modsiges det. Jeg tillader mig imidlertid nu at tro, at han efter den Maade, hvorpaa han stillede sig ved Finantslovens Behandling forleden Dag, er ved nærmere Overveelse for Alvor kommen til det Resultat, at det er aldeles umuligt, at Grundlovens § 48 kunde af den grundlovgivende Rigsforsamling være vedtagen for at skulle gjælde om

de geistlige Indtægter, naar man ved den senere, daværende § 66 d, som man udstenkte, lod Spørgsmaalet aabent. Det er umuligt at paaberaabe sig § 48 for en Afgjørelse om de geistlige Indtægter, naar man senere ved en Paragraf, der kommer bag efter, siger: Vi afgjøre det ikke; Spørgsmaalet staa aabent. Altsaa forekommer det mig, at Alt, hvad man har bygget op under dette Lovforslag, er væk. Derfor skal jeg ikke negte, at Lovforslaget godt kan blive Lov. Det er ikke Noget, som er saa uhørt, at man embytter den i mine Dine rigtige Sætning, at Noget skal have Magt, fordi det er Ret, med den Sætning, at dette skal være Ret, fordi man har Magt. Men derfor kan der dog senere ved en nærmere Undersøgelse af Sagen beredes forskjellige Vanstikigheder for en Sag, og derfor skal jeg henlede Flertallets nærmere Opmærksomhed paa, at da alle deres Argumenter ere faldne bort, kunde det vistnok være ganske godt, om de nu gik ud og ledte et fjerde og nyt Argument op for deres Forslag. Overfor det, at det som sagt forekommer mig, at Lovforslaget hænger noget i Luften ved Bortfalden af den hele Argumentation, som man hidtil har støttet det paa, skal jeg langt mindre end maatte ellers henlede Opmærksomheden paa Slutningen af § 1, der handler om Kommunernes forunderlige Stilling; jeg skal da heller ikke indlade mig paa den forunderlige Slutning af § 2, der handler om, at Godsejerne skulle kunne indløse Tienden allerede nu, forinden Fæstevæsenet er afløst, og jeg skal heller ikke mere end nævne § 19, selv i den forbedrede Skikkelse, hvori den ved Uendlingsforslaget fremkommer; thi det er jo dog uden al Argumentation klart, at der er en Modsigelse imellem, at Høitidsoffret ophører uden fast Erstatning i den tidligere Form for Præsternes Bedkommende, men afløses med rede Penge for Skolelærernes i den ældre Form og bliver desuden ved i den nye. Ja, der er mange flere Modsigelser f. Ex. i Paragrafen om Legater og Gaver, som ville berede Vanstikigheder ved ikke saa Præstegaarde, idet der jo er ikke saa Præstegaarde, hvor der er forskellige Foundationer med en forskjellig Eiendomsret ligesom ved noget Fæstevæsen til Byg-